

Politiek Café

Digitalisering centraal met oog op de verkiezingen

Programma

14:55 – 15:00 **Start Politiek Café**

Welkomstwoord, Arie van Bellen

15:00 – 15:15 **Presentatie over de resultaten van de Technologie Kieswijzer 2023**

Rudy van Belkom, directeur Stichting Toekomstbeeld der Techniek

15:15 – 15:40 **Reactie op Technologie Kieswijzer**

Panelgesprek en vragen uit de zaal

Adviesbrieven van branches

Digitale overheid

Minister van Digitale Zaken?
Transparantie

Veiligheid

Zet in op informatiebeveiliging
Afhankelijkheid van leveranciers

Digitale vaardigheden

Onderwijs en inclusie
ICT-kennis bij bewindslieden en
Kamerleden vergroten

Positionering NL

Werk Europees aan globale
uitdagingen met NL als koploper

Digitale economie

Groot arbeidsmarkttekort
Digitale technologie is cruciaal
om toekomstvraagstukken op
te lossen

Presentatie Technologie Kieswijzer

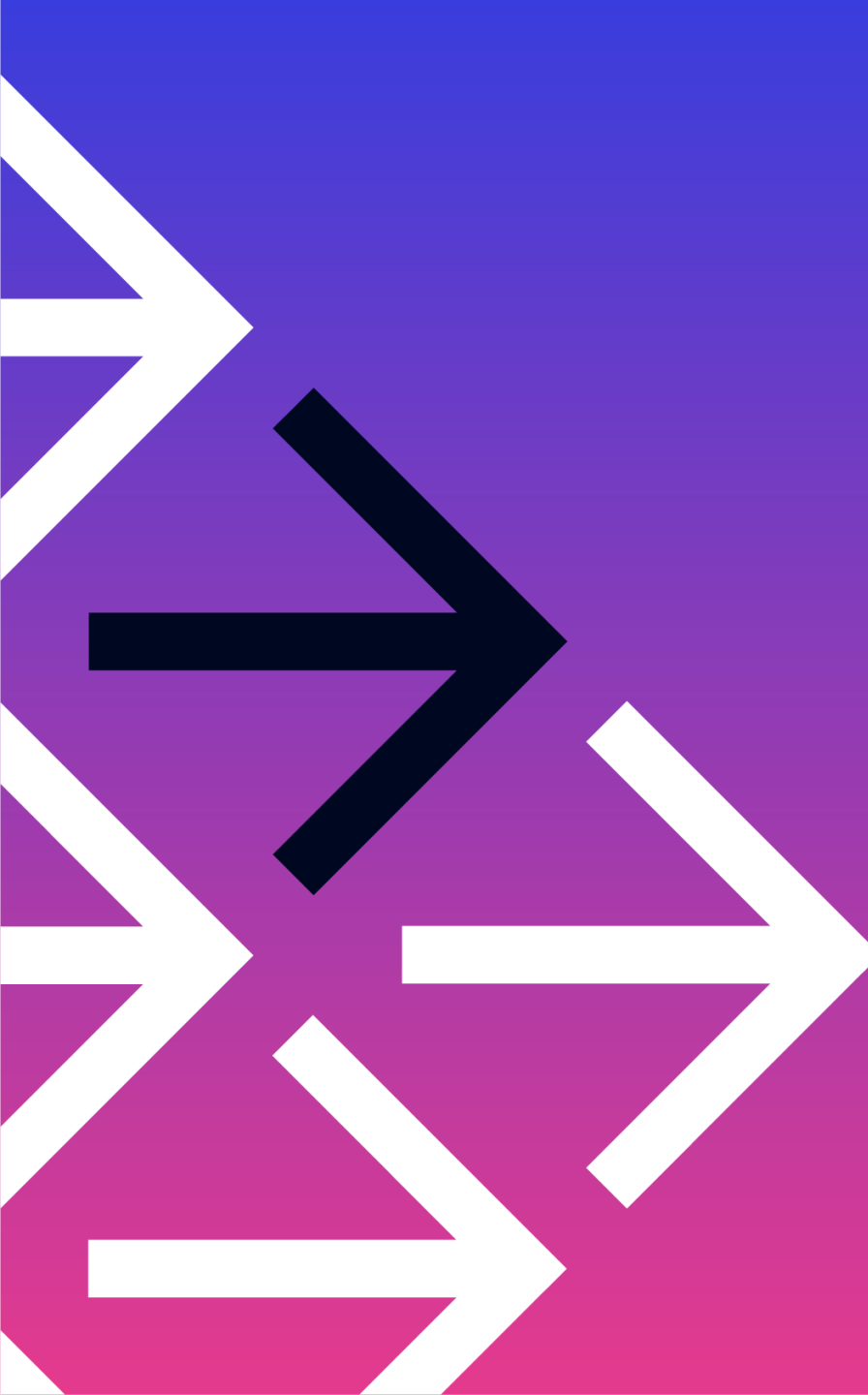
Rudy van Belkom

Directeur Stichting Toekomstbeeld der Techniek

Technologie
Kieswijzer

TECHNOLOGIE KIESWIJZER 2023

HOE DENKEN POLITIEKE PARTIJEN EN
BURGERS OVER DIGITALE ZAKEN?

Rudy van Belkom, MA

Stichting
Toekomstbeeld
der Techniek

**Rudy van Belkom
directeur Stichting
Toekomstbeeld der Techniek:
‘Langetermijndenken is
belangrijker dan ooit’.**

Stichting
Toekomstbeeld
der Techniek

STT kijkt al meer dan 50 jaar vooruit

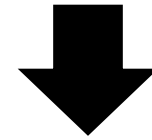
Stichting Toekomstbeeld der Techniek (STT) werd opgericht in 1968 door het Koninklijk Instituut van Ingenieurs (KIVI) en wordt als onafhankelijke stichting gefinancierd uit bijdragen van deelnemers uit het bedrijfsleven, maatschappelijke organisaties en de overheid.

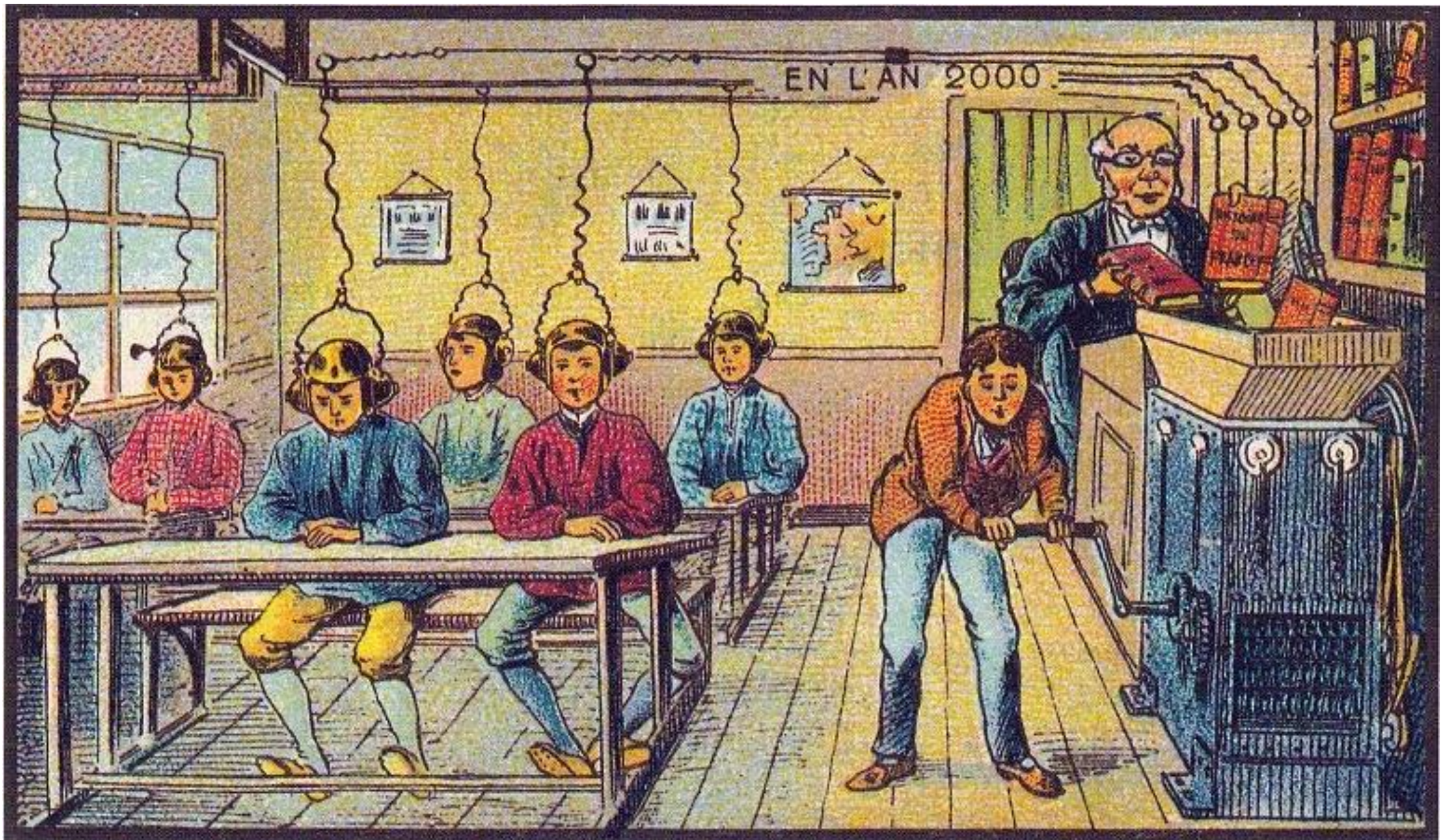
Stichting
Toekomstbeeld
der Techniek

**KUNNEN WE
WAT WE
WILLEN?**

**WILLEN WE
WAT WE
KUNNEN?**

Villemard, 1910

Stichting
Toekomstbeeld
der Techniek

NOS Nieuws • Dinsdag 4 juli, 13:47 • Aangepast dinsdag 4 juli, 15:30

Kabinet geeft dringend advies aan scholen: telefoon uit de klas

Het ministerie van Onderwijs komt met een dringend advies voor scholen, waarin staat dat leerlingen geen mobieltje [↗](#) mee de klas in mogen nemen, behalve als daar een speciale reden voor is. Er komt geen wettelijk verbod, maar een richtlijn. Het gaat ook

NOS Nieuws • Vrijdag 31 maart 2023, 18:32

Nederland tegen strengere regels ChatGPT, schoolopdracht beter met 'pen en papier'

Nederlandse docenten moeten zelf in de gaten houden of hun leerlingen misbruik maken van de geavanceerde tekstgeneratoren als ChatGPT. Het kabinet vindt het niet nodig om de regels aan te scherpen van het gebruik van dit soort softwareprogramma's door scholieren en studenten.

Stichting
Toekomstbeeld
der Techniek

Kees Verhoeven ✓

@KeesVee

Veel mensen gebruiken stemwijzers bij het maken van hun keuze.

Ok. Dertig stellingen en niet één over digitalisering. Alsof de tijd heeft stilgestaan. Alsof hier geen grote politieke keuzes (big data, algoritmes, 5G, desinformatie) gemaakt moeten worden.

stemwijzer.nl

Stichting
Toekomstbeeld
der Techniek

Technologie Kieswijzer

Er wordt veel geschreven over fake news, online privacy en de macht van bedrijven als Facebook en Google. Maar hoe gaan politieke partijen hier eigenlijk mee om? Vul de Technologie Kieswijzer in en kom erachter.

Start →

Nepnieuwsⁱ

8 / 17

Bij desinformatie wordt opzettelijk misleidende informatie verspreid om mensen te manipuleren. De negatieve impact van desinformatie kan het best bestreden worden door

Europese wetgeving aan te scherpen, zodat afzenders van misleidende boodschappen kunnen worden aangepakt.

platformbedrijven (zoals Facebook) verantwoordelijk te maken voor de verspreiding (bijv. door het verwijderen van valse informatie).

de kennis en vaardigheden van burgers te vergroten, zodat ze desinformatie eerder herkennen (investeren in mediawijsheid).

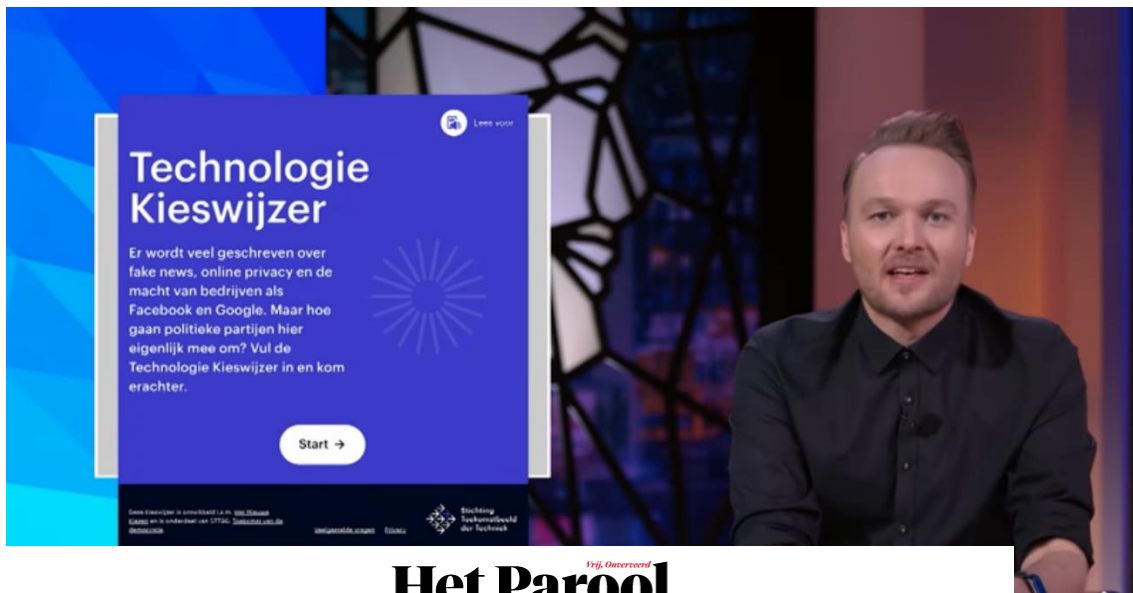

traditionele media te voorzien van de nodige middelen voor de duiding van informatie en factchecking.

niet in te grijpen. Iedereen is zelf verantwoordelijk voor het bepalen van de waarde van informatie.

Het Parool

lam | Nederland | Wereld | Kunst & Media | Sport

Opinie

Opinie: ‘Technologie hoort ook thuis op de formatietafel’

Tijdens de verkiezingscampagnes ging het over het klimaat, integratie en het coronavirus. Niet over technologie en digitalisering, tot onvrede van Kees Verhoeven en Rudy van Belkom.

Rudy van Belkom en Kees Verhoeven 6 april 2021, 08:00

Digitale Overheid

Voor professionals die werken aan digitalisering van de overheid

Home Onderwerpen Nieuws en achtergrond Evenementen

Zoek

Home > Nieuws > ‘Overheid moet meer grip krijgen op de digitale transitie’

Democratie | 28 mei 2021

‘Overheid moet meer grip krijgen op de digitale transitie’

Minister van DiZa

- Ten opzichte van 2021 bij politieke partijen (iets) meer openheid voor een Minister van Digitale Zaken
- Bij burgers overduidelijk meest gekozen antwoord

Democratie

- Net als in 2021 willen partijen dat technologie geen grote impact heeft op de manier waarop onze democratie is ingericht (wel opkomst van online burgerberaden)
- Ruime meerderheid burgers voor de input van experts en wetenschappers meer meewegen in besluitvorming. Ook dit jaar vertegenwoordigd geen enkele partij dit standpunt

Van microtargeting naar desinformatie

Stichting
Toekomstbeeld
der Techniek

Inmenging verkiezingen

- Meer dan in 2021 wordt het bestrijden van desinformatie door politieke partijen genoemd als grootste uitdaging bij inmenging verkiezingen. In 2021 focuste de meerderheid op microtargeting.
- Meest gekozen antwoord bij burgers (net als in 2021) bestrijden desinformatie

Desinformatie

- Meer dan in 2021 willen politieke partijen de verantwoordelijkheid bij techbedrijven leggen. Anonieme accounts meerdere malen als probleem aangehaald. In 2021 lag nadruk meer op mediawijsheid
- Burgers hebben net als in 2021 een (lichte) voorkeur voor stimuleren mediawijsheid

Van kritisch naar kritiek

Stichting
Toekomstbeeld
der Techniek

Overheid

- Politieke partijen kritisch op inzet algoritmen door overheid (o.a. door toeslagenaffaire). Meerderheid wil gebruik strenger monitoren (toets aan grondrechten) en opkomend aantal partijen wil inzet flink beperken en gebruik gegevens over nationaliteit verbieden
- De meeste burgers volgen hierin de politieke partijen

Online privacy

- Meer dan in 2021 zijn politieke partijen voor verbod op handel in persoonsgegevens
- Ook bij burgers is dit het meest gekozen antwoord (al waren burgers in 2021 op dit onderwerp al kritischer)

Stemproces

- Ten opzichte van 2021 zijn veel meer partijen voor met potlood en papier blijven stemmen
- Meest gekozen antwoord ook bij burgers stemmen met potlood en papier, maar op de voet gevolgd door online stemmen

Van reguleren naar innoveren

Stichting
Toekomstbeeld
der Techniek

- We moeten het onderwijs beschermen tegen de producten en diensten van grote techbedrijven
- We moeten Nederlandse data zoveel mogelijk opslaan in datacenters in Nederland
- We moeten investeren in Europese alternatieven en een betere infrastructuur, zodat Europa minder afhankelijk wordt van Big Tech.

Digitale middelen kunnen de democratie redden, als de overheid de burger maar vertrouwt

In het boek *Alive and Clicking* laat Rudy van Belkom zien hoe digitale technologieën een bijdrage kunnen leveren aan het revitaliseren van de democratie. Beeld Fadi Nadrous

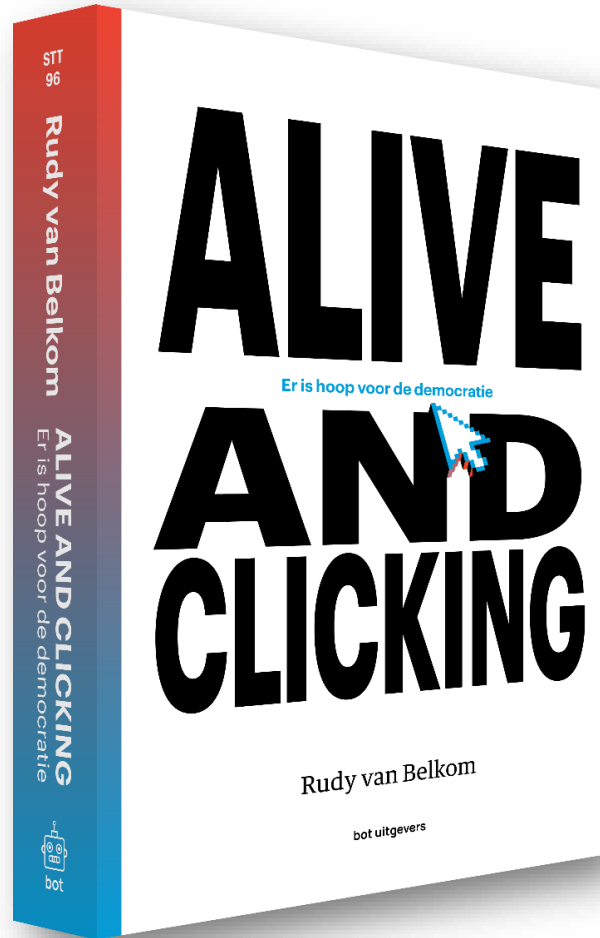

De digitalisering biedt veel kansen om de democratie te versterken. Maar dan moet de overheid wel eerst haar wantrouwen richting de burger afschudden, zegt toekomstonderzoeker Rudy van Belkom.

En dat wantrouwen zien we terug in de manier waarop de overheid digitale middelen inzet?

“Er zit een zekere datagedreven neiging in de overheid, vaak met als doel misbruik van wet- en regelgeving te voorkomen. Regelmatig ziet de overheid de burger in eerste instantie als verdachte, en digitale middelen worden ingezet om iemand op een fout te betrappen. Door een gebrek aan aandacht en kennis worden die middelen bovendien ingezet zonder alle consequenties te overzien.”

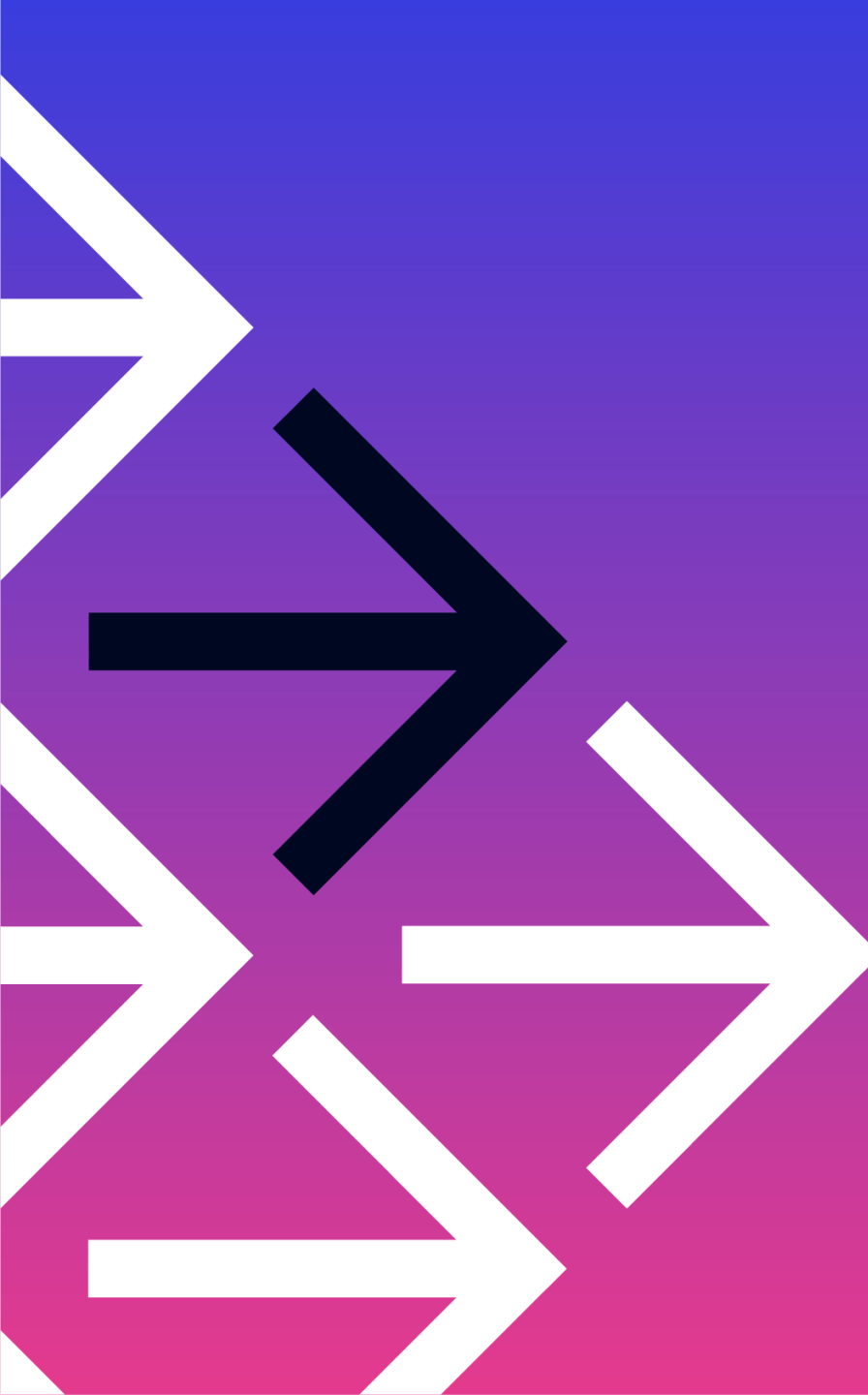

Hoop vs Optimisme

Stichting
Toekomstbeeld
der Techniek

DANK!

vanbelkom@stt.nl

www.stt.nl

Stichting
Toekomstbeeld
der Techniek

Panelgesprek

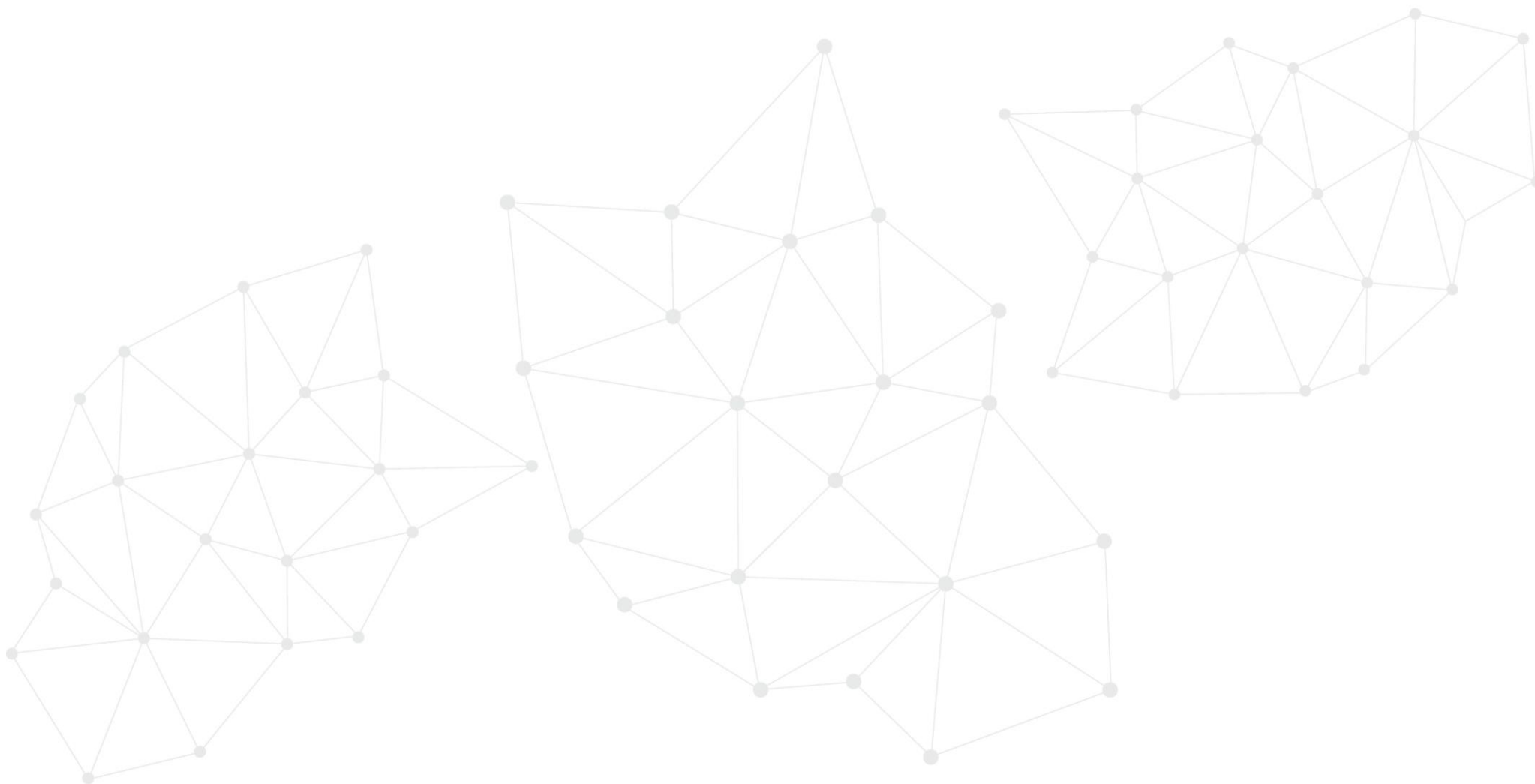
Hawre Rahimi – Tweede Kamerlid VVD

Barbara Kathmann – Tweede Kamerlid PvdA

Hind Dekker-Abdulaziz – Tweede Kamerlid D66

Tineke Netelenbos – Voormalig politica en bestuursvoorzitter ECP

The background of the slide features a complex, abstract network of interconnected nodes and lines, resembling a molecular structure or a data network. The nodes are small grey circles, and the lines are thin grey lines connecting them. The network is spread across the entire slide, with a higher density of connections in the center and more sparse connections towards the edges.

Dank voor uw komst!